

Guvernul României

Hotărâre nr. 106/2002

din 07/02/2002

publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 147 din 27/02/2002

privind etichetarea alimentelor

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României și ale art. 6 lit. a) din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. - (1) Se aprobă:

- a) Normele metodologice privind etichetarea alimentelor, prevăzute în anexa nr. 1;
- b) Normele metodologice privind etichetarea nutrițională a alimentelor, prevăzute în anexa nr. 2;
- c) Normele metodologice privind informațiile suplimentare care se indică obligatoriu prin etichetare în cazul alimentelor obținute din organisme modificate genetic sau care conțin aditivi și arome modificate genetic ori obținute din organisme modificate genetic, prevăzute în anexa nr. 3.

(2) Anexele nr. 1-3 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. - Nerespectarea prevederilor art. 4-6, ale art. 7 alin. (2), (3), (5) și (7), art. 8 alin. (1) și alin. (4)-(6), art. 9 alin. (1)-(3), art. 10 alin. (1)-(4), art. 11, art. 2 alin. (1), art. 13 alin. (2) și (3), art. 14, 15, art. 16 alin. (1) și alin. (3)-(6), art. 17, art. 18 alin. (1) și ale art. 19, 21 și 22 din normele metodologice prevăzute în anexa nr. 1, ale art. 2 alin. (2), art. 3, art. 4 alin. (4) și ale art. 7 și 8 din normele metodologice prevăzute în anexa nr. 2 și ale art. 2 alin. (1) și ale art. 4 și 6 din normele metodologice prevăzute în anexa nr. 3 constituie contravenție și se sancționează conform art. 46 lit. d) din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 3. - (1) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către reprezentanții împuterniciți ai Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, ai Ministerului Sănătății și Familiei și ai Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor.

(2) Contravențiilor prevăzute la art. 2 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor.

Art. 4. - Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor poate include în cadrul normelor metodologice privind alimentele prevederi suplimentare referitoare la etichetarea acestora.

Art. 5. - Produsele aflate în stoc sau contractate înainte de data intrării în vigoare a prezentei hotărâri pot fi comercializate cu elementele de identificare și caracterizare marcate inițial, până la lichidarea acestor stocuri, dar nu mai târziu de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

Art. 6. - (1) Prezenta hotărâre intră în vigoare la 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Pe data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 784/1996 pentru aprobarea Normelor metodologice privind etichetarea produselor alimentare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 226 din 23 septembrie 1996, cu modificările și completările ulterioare.

ANEXA Nr. 1

Norme metodologice privind etichetarea alimentelor

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. - Prezentele norme metodologice reglementează modul de etichetare a alimentelor livrate ca atare consumatorului final, precum și restaurantelor, spitalelor, cantinelor și altor agenți economici care prepară și furnizează hrană pentru populație.

Dispozițiile prezentelor norme metodologice se aplică și anumitor aspecte referitoare la prezentarea și publicitatea alimentelor.

Art. 2. - În sensul prezentelor norme metodologice, termenii și expresiile de mai jos se definesc după cum urmează:

a) *etichetă* - orice material scris, imprimat, litografiat, gravat sau ilustrat, care conține elemente de identificare a produsului și care însoțește produsul sau este aderent la ambalajul acestuia;

b) *aliment nepreambalat* - aliment vrac care nu este supus operațiunii de preambalare și care, pentru vânzare, este măsurat sau cântărit în prezența consumatorului;

c) *lot* - un ansamblu de unități de vânzare dintr-un aliment fabricat, prelucrat sau ambalat în condiții practic identice.

Art. 3. - Scopul etichetării este de a da consumatorilor informațiile necesare, suficiente, verificabile și ușor de comparat, astfel încât să permită acestora să aleagă acel produs care corespunde exigențelor lor din punct de vedere al nevoilor și posibilităților lor financiare, precum și de a cunoaște eventualele riscuri la care ar putea fi supuși.

Art. 4. - (1) Informațiile înscrise pe etichetă nu trebuie să inducă în eroare consumatorii, la achiziționarea produselor, în privința:

a) caracteristicilor alimentului și în special a naturii, identității, proprietăților, compoziției, cantității, durabilității, originii sau provenienței sale, precum și a metodelor de fabricație sau de producție;

b) atribuirii de efecte sau proprietăți alimentelor pe care acestea nu le posedă;

c) sugerării că alimentul are caracteristici speciale atunci când în realitate toate produsele similare au astfel de caracteristici.

(2) Etichetarea și metodele prin care aceasta se realizează nu trebuie să atribuie alimentelor proprietăți de prevenire, tratare sau vindecare a bolilor sau să facă referiri la astfel de proprietăți; sunt exceptate de la această interdicție apele minerale naturale, precum și orice alimente cu destinații nutriționale speciale, autorizate în acest sens de Ministerul Sănătății și Familiei.

(3) Interdicțiile sau restricțiile prevăzute la alin. (1) și (2) se aplică, de asemenea:

a) prezentării alimentelor, în special în ceea ce privește forma, aspectul sau ambalarea acestora, materialul de ambalare utilizat, felul cum sunt aranjate, precum și modul în care alimentele sunt expuse;

b) publicității alimentelor.

CAPITOLUL II Dispoziții privitoare la alimente

SECȚIUNEA I Generalități

Art. 5. - Etichetele alimentelor trebuie să cuprindă în mod obligatoriu:

a) denumirea sub care este vândut alimentul;

b) lista cuprinzând ingredientele;

c) cantitatea din anumite ingrediente sau categorii de ingrediente, conform art. 8;

d) cantitatea netă pentru alimentele preambalate;

e) data durabilității minime sau, în cazul alimentelor care din punct de vedere microbiologic au un grad înalt de perisabilitate, data limită de consum;

f) condițiile de depozitare sau de folosire, atunci când acestea necesită indicații speciale;

g) denumirea sau denumirea comercială și sediul producătorului, al ambalatorului sau al distribuitorului; în cazul produselor din import se înscriu numele și sediul importatorului sau ale distribuitorului înregistrat în România;

h) locul de origine sau de proveniență a alimentului, dacă omiterea acestuia ar fi de natură să creeze confuzii în gândirea consumatorilor cu privire la originea sau proveniența reală a alimentului;

- i) instrucțiuni de utilizare, atunci când lipsa acestora poate determina o utilizare necorespunzătoare a alimentelor;
- j) concentrația alcoolică pentru băuturile la care aceasta este mai mare de 1,2% în volum;
- k) o mențiune care să permită identificarea lotului;
- l) mențiuni suplimentare de etichetare pe grupe de produse, prevăzute în anexa nr. 1a).

SECȚIUNEA a II-a **Denumirea sub care este vândut alimentul**

Art. 6. - (1) Denumirea sub care este vândut alimentul consumatorului final sau agenților economici care prepară ori furnizează hrană pentru populație este cea prevăzută de reglementările specifice alimentului respectiv, cu respectarea următoarelor condiții:

- a) în lipsa reglementărilor specifice, denumirea să fie cea obișnuită în România;
- b) în lipsa denumirii obișnuite, prevăzută în situația descrisă la lit. a), denumirea sub care se vinde produsul poate fi o descriere a acestuia și, dacă este necesar, a utilizării sale, care să fie suficient de clară pentru a permite cumpărătorului să cunoască natura produsului și să îl deosebească de alte produse cu care ar putea fi confundat;
- c) în toate situațiile însă denumirea sub care este vândut alimentul trebuie să corespundă naturii, genului, speciei, sortimentului sau proprietăților alimentului ori materiilor prime utilizate în fabricație;
- d) pentru alimentele din import trebuie să se utilizeze denumirea comercială sub care alimentul este fabricat și comercializat în țara producătoare. Totodată, în cazul în care prin aplicarea prevederilor prezentelor norme metodologice, în special a art. 5, această denumire nu permite consumatorului cunoașterea naturii reale a alimentului și distingerea acestuia de alimente cu care s-ar putea confunda, denumirea comercială să fie însoțită de o altă informație descriptivă care să apară în vecinătatea acesteia;
- e) în mod excepțional, să nu se utilizeze denumirea comercială din țara producătoare în cazul în care alimentul importat se diferențiază în mod esențial de cel cunoscut de consumator sub această denumire, în ceea ce privește compoziția sau fabricația, iar prevederile lit. d) nu sunt suficiente pentru a asigura informarea corectă a acestuia.

(2) Marca de fabrică, marca comercială sau denumirile atractive nu pot înlocui denumirea sub care este vândut alimentul.

(3) Denumirea sub care este vândut alimentul trebuie să includă sau să fie însoțită de informații privind starea fizică a acestuia ori tratamentele specifice la care a fost supus, ca de exemplu: transformare în pulbere, refrigerare, congelare, afumare, concentrare, dacă omiterea unor astfel de informații ar putea crea confuzii în rândul consumatorilor. Produsele care au fost tratate cu radiații ionizante trebuie să poarte inscripționarea: "Tratat prin ionizare" sau "Tratat cu radiații ionizante".

(4) Utilizarea de termeni precum: "mod.", "tip", "gen" împreună cu denumirea sub care este vândut alimentul este interzisă.

SECȚIUNEA a III-a **Ingredientele**

Art. 7. - (1) Prin ingredient se înțelege orice substanță, inclusiv aditivii, utilizată la producerea sau la prepararea unui aliment și care va fi conținută și de produsul finit ca atare sau într-o formă modificată.

(2) Atunci când un ingredient al unui aliment este constituit din mai multe ingrediente, acestea sunt considerate ingrediente ale alimentului respectiv.

(3) În sensul prezentelor norme metodologice, nu sunt considerate ingrediente următoarele:

- a) componentele unui ingredient care, în cursul procesului de fabricație, au fost temporar separate pentru a fi reîncorporate ulterior în produs într-o cantitate care să nu o depășească pe cea inițială;
- b) aditivii a căror prezență într-un aliment este datorată exclusiv faptului că au fost conținuți în unul sau în mai multe ingrediente ale acestuia și cu condiția că aceștia nu își mai îndeplinesc funcția tehnologică în produsul finit;
- c) aditivii utilizați ca auxiliari tehnologici;
- d) substanțele folosite în cantități strict necesare ca solvenți sau ca suport pentru aditivi ori pentru arome;
- e) substanțele care nu sunt aditivi, dar care sunt utilizate în același fel și pentru același scop ca auxiliarii tehnologici și care sunt încă prezente, chiar în formă modificată, în produsul finit.

(4) Lista cuprinzând ingredientele conține toate ingredientele din alimente în ordinea descrescătoare a cantității, determinată în momentul introducerii în fabricație; vitaminele și mineralele adăugate în alimente se menționează în lista cuprinzând ingredientele.

(5) Lista cuprinzând ingredientele este precedată de un titlu corespunzător care include mențiunea "Ingrediente", cu următoarele precizări:

a) apa adăugată și substanțele volatile vor fi indicate în ordinea greutateii lor în produsul finit; cantitatea apei adăugate ca ingredient într-un aliment este determinată scăzându-se din cantitatea totală a produsului finit cantitatea totală a celorlalte ingrediente folosite. Se exceptează menționarea apei în cazul în care cantitatea ei nu depășește 5% din greutatea produsului finit;

b) ingredientele folosite în formă concentrată sau deshidratată și reconstituite în momentul fabricării pot fi indicate în ordinea ponderală avută înaintea concentrării sau deshidratării lor;

c) în cazul alimentelor concentrate sau deshidratate, care urmează să fie reconstituite prin adăugarea apei, ingredientele pot fi menționate în ordinea proporțiilor din produsul reconstituit, cu condiția ca lista cuprinzând ingredientele să fie însoțită de o mențiune, precum: "ingredientele ale produsului reconstituit" sau "ingredientele ale produsului gata de consum";

d) în cazul în care fructele, legumele sau ciupercile, dintre care nici unele nu predomină cantitativ în mod semnificativ și care sunt utilizate în proporții care pot varia, sunt folosite în amestec, ca ingrediente ale produsului alimentar, ele pot fi grupate în lista ingredientelor sub denumirea: "fructe", "legume" sau "ciuperci", după care se regăsește expresia: "în proporții variabile", urmată imediat de lista fructelor, legumelor sau ciupercilor prezente; în acest caz amestecul se include în lista ingredientelor, în conformitate cu prevederile alin. (4), în funcție de cantitatea totală a fructelor, legumelor sau ciupercilor prezente;

e) prevederile lit. d) se aplică și în cazul amestecurilor de condimente sau de plante aromatice;

f) ingredientele care constituie mai puțin de 2% din produsul finit pot fi înscrise într-o ordine diferită, după celelalte ingrediente;

g) în cazul în care ingrediente similare sau reciproc substituibile pot fi utilizate la fabricarea sau prepararea alimentului, fără a-i altera compoziția, natura sau valoarea percepută, și în măsura în care constituie mai puțin de 2% din produsul finit, menționarea lor în lista ingredientelor poate fi realizată cu ajutorul expresiei "conține ... și/sau ...", în cazul în care cel puțin unul dintre cele două ingrediente este prezent în produsul finit. Această prevedere nu se aplică aditivilor sau ingredientelor prevăzute în anexa nr. 1f).

(6) Ingredientele nu se înscriu în cazul alimentelor menționate în anexa nr. 1c).

(6¹) În cazul băuturilor cu concentrația alcoolică mai mare de 1,2% în volume, indicarea ingredientelor se face în conformitate cu actele normative speciale.

(6²) Fără a încălca dispozițiile normelor de etichetare stabilite în conformitate cu prevederile alin. (6¹), orice ingredient, definit la art. 7 alin. (1) și prevăzut în anexa nr. 1f), se indică de fiecare dată când este prezent în băuturile la care se face referire în alin. (6¹). Această indicație trebuie să includă cuvântul "conține", urmat de numele ingredientului/ingredientelor respectiv/respective. În cazul în care ingredientul se regăsește deja în lista ingredientelor cu numele său specific sau în denumirea sub care este vândută băutura, această precizare nu este necesară.⁽¹⁾

⁽¹⁾ **Aplicarea dispozițiilor art. 7 alin. (6²) din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 106/2002, cu modificările și completările ulterioare, se suspendă până la data de 25 noiembrie 2007.**

(6³) După caz, se pot adopta reguli detaliate pentru prezentarea indicațiilor la care se face referire la alin. (6²), în conformitate cu dispozițiile Legii viei și vinului nr. 244/2002 în sistemul organizării comune a pieței vitivinicole, ale Ordinului ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor, al ministrului sănătății și familiei și al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor nr. 145/270/59/2002 pentru aprobarea Normelor cu privire la natura, conținutul, originea, fabricarea, ambalarea, etichetarea, marcarea și calitatea vinurilor aromatizate, a băuturilor aromatizate pe bază de vin și a cocteilurilor aromatizate din produse vitivinicole, destinate comercializării pentru consumul uman, și ale Ordinului ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor, al ministrului sănătății și familiei și al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor nr. 268/117/441/2003 pentru aprobarea Normelor privind definirea, descrierea și prezentarea băuturilor spirtoase.

(7) În cazul în care ingredientele se înscriu cu denumirea specifică, descrierea se face în conformitate cu prevederile prezentului articol, cu următoarele precizări:

a) ingredientele care aparțin uneia dintre categoriile prezentate în anexa nr. 1e) și sunt constituite ale unui alt aliment pot fi indicate numai prin denumirea categoriei respective;

b) ingredientele care aparțin uneia dintre categoriile prevăzute în anexa nr. 1d) se înscriu în listă cu denumirea categoriei, urmată de numele specific sau de codul numeric C.E.; în cazul unui ingredient care aparține mai multor categorii se indică numai categoria corespunzătoare funcției sale principale în cadrul alimentului respectiv;

c) atunci când un ingredient conține gluten, denumirile "amidon", respectiv "amidon modificat", prevăzute în anexele nr. 1e) și 1d), se completează prin indicarea originii vegetale a acestuia;

d) indicarea aromelor se face prin menționarea termenului "aromă/arome" ori a unei denumiri specifice sau printr-o descriere a acestora. Termenul "aromă naturală" sau altă expresie cu aceeași semnificație se utilizează numai pentru aromele a căror componentă de aromatizare conține exclusiv substanțele aromatizante și/sau preparatele aromatizante definite în acte normative specifice. În cazul în care denumirea aromei conține o referință la natura

vegetală sau animală ori la originea substanțelor încorporate, termenul "natural" sau altă expresie cu aceeași semnificație se utilizează numai pentru aroma la care componenta aromatizantă a fost izolată prin procedee fizice corespunzătoare, prin procedee enzimatice sau microbiologice ori prin procedeele de preparare tradițională a alimentelor obținute în totalitate sau aproape în totalitate din alimentul sau din sursa aromatizantă respectivă;

e) prin excepție de la prevederile lit. d), chinina și/sau cofeina folosite ca arome în fabricarea sau prepararea alimentelor trebuie să fie menționate, prin denumire, în lista ingredientelor prevăzută la art. 5 lit. b), după termenul "arome".

(8) Denumirea sub care este vândut un aliment poate fi însoțită de menționarea unuia sau mai multor ingrediente, dacă acest lucru este prevăzut prin acte normative specifice.

(9) Un ingredient compus, definit la alin. (2), se poate înscrie în lista cuprinzând ingredientele cu denumirea proprie sub care figurează în actele normative în vigoare, în funcție de ponderea sa cantitativă în aliment, cu condiția ca aceasta să fie urmată imediat de lista propriilor ingrediente. Această listă nu este obligatorie:

a) în cazul în care compoziția ingredientului compus este definită în actele normative în vigoare și în măsura în care ingredientul compus constituie mai puțin de 2% din produsul finit; această prevedere nu se aplică aditivilor, cu respectarea prevederilor alin. (3);

b) pentru ingredientele compuse, constituite din amestecuri de condimente și/sau plante aromatice în proporție mai mică de 2% din produsul finit, cu excepția aditivilor, cu respectarea prevederilor alin. (3);

c) în cazul în care ingredientul compus este un aliment pentru care lista ingredientelor nu este cerută de actele normative în vigoare.

(10) Menționarea apei nu este necesară în cazul în care ea este folosită în procesul de fabricație ca unic mod pentru a permite reconstituirea unui ingredient utilizat sub formă concentrată sau deshidratată ori în cazul în care aceasta servește ca mediu lichid, care în mod normal nu poate fi consumat.

(11) Prin derogare de la prevederile alin. (6), (7) și (9), orice ingredient utilizat în producerea unui aliment și care este încă prezent, chiar într-o formă modificată, în produsul finit și prevăzut în anexa nr. 1f) sau care provine din unul dintre ingredientele prevăzute în anexa nr. 1f) se indică pe etichetă cu referire clară la numele acestui ingredient.

(12) Mențiunea de la alin. (11) nu este necesară în condițiile în care denumirea sub care se vinde produsul se referă în mod clar la ingredientul respectiv.

(13) Prin derogare de la prevederile alin. (3) lit. b), c), d) și e), orice substanță folosită la producerea unui aliment și care este încă prezentă, chiar într-o formă modificată, în produsul finit și care provine din ingredientele prevăzute în anexa nr. 1f) este considerată ca ingredient și se indică pe etichetă cu referire clară la numele ingredientului din care provine.

(14) Lista din anexa nr. 1f) va fi sistematic reexaminată și, dacă este necesar, reactualizată pe baza celor mai recente cunoștințe științifice. Reactualizarea poate fi efectuată, de asemenea, prin ștergerea din anexa nr. 1f) a ingredientelor pentru care se stabilește științific că nu este posibil să cauzeze reacții adverse.

(15) Pentru interpretarea listei din anexa nr. 1f), autoritățile competente pot elabora norme tehnice specifice.

Art. 7¹. - Ingredientele se înscriu în conformitate cu prevederile acestei secțiuni și ale anexelor nr. 1c), 1d), 1e) și 1f).

Art. 8. - (1) Cantitatea unui ingredient sau a unei categorii de ingrediente, exprimată în procente, determinată la momentul introducerii acestora în fabricație, se declară în următoarele situații:

a) când ingredientul sau categoria de ingrediente respective apare cu denumirea sub care alimentul este vândut ori este în mod obișnuit asociat cu această denumire de consumator; sau

b) când ingredientul sau categoria de ingrediente respective este accentuată la etichetare prin cuvinte, desene ori grafice; sau

c) când ingredientul sau categoria de ingrediente respective conferă caracteristici specifice alimentului și îl diferențiază de alte produse cu care ar putea fi confundat datorită denumirii sau aspectului său.

(2) Dispozițiile prevăzute la alin. (1) nu se aplică:

a) ingredientelor sau categoriilor de ingrediente:

a₁) a căror cantitate netă se înscrie pe etichetă, în conformitate cu art. 9 alin. (3); sau

a₂) ale căror cantități sunt deja stabilite pentru a fi înscrise pe etichete, prin acte normative specifice;

a₃) care sunt utilizate în cantități mici în scop de aromatizare;

a₄) în cazul în care, deși apar cu denumirea sub care este vândut alimentul, nu influențează alegerea consumatorului, avându-se în vedere că variația în cantitate nu este esențială pentru a caracteriza alimentul sau nu îl diferențiază de produsele similare;

b) atunci când prin acte normative specifice se stabilește în mod precis cantitatea unui ingredient sau a unei categorii de ingrediente, fără a impune indicarea acesteia pe etichetă;

c) în situațiile prevăzute la art. 7 alin. (5) lit. d) și e).

(3) Prevederile alin. (1) lit. a) și b) nu se aplică în cazul mențiunilor referitoare la adaosul de vitamine și de minerale, atunci când acestea se supun etichetării nutriționale.

(4) Cantitatea unui ingredient sau a unei categorii de ingrediente se înscrie cu denumirea sub care este vândut alimentul ori în imediata vecinătate a acesteia, sau în lista cuprinzând ingredientele, în continuarea denumirii ingredientului sau a categoriei de ingrediente respective.

(5) În cazul alimentelor care au pierdut din umiditate ca urmare a unor tratamente termice sau a altor tipuri de tratamente la care au fost supuse, cantitatea indicată a unui ingredient sau a ingredientelor, exprimată în procente, se raportează la produsul finit. Atunci când cantitatea unui ingredient sau cantitatea totală a ingredientelor înscrisă prin etichetare depășește 100%, exprimarea procentuală se înlocuiește cu cea a cantității ingredientului/ingredientelor utilizate la obținerea a 100 grame de produs finit.

(6) Cantitatea ingredientelor volatile se indică corespunzător cantității din produsul finit.

(7) Cantitatea de ingrediente, utilizată în formă concentrată sau deshidratată și reconstituită pe parcursul procesului de fabricație, poate fi indicată corespunzător cantității dinaintea concentrării ori deshidratării. În cazul alimentelor concentrate sau deshidratate, care urmează să fie reconstituite prin adăugarea apei, cantitatea de ingrediente poate fi indicată corespunzător cantității din produsul reconstituit.

(8) Prevederile acestui articol nu exclud aplicarea reglementărilor referitoare la etichetarea nutrițională.

SECȚIUNEA a IV-a **Cantitatea netă**

Art. 9. - (1) Înscrierea cantității nete a alimentelor preambalate se face în unități de volum pentru produsele lichide și în unități de masă pentru celelalte produse, utilizându-se, după caz, litrul, centilitrul, mililitrul, kilogramul sau gramul.

(2) a) Prevederile referitoare la indicarea cantității nete se aplică și în cazul în care prin acte normative specifice se impune indicarea cantității nominale minime sau medii.

b) În cazul unui ambalaj în care sunt introduse două sau mai multe articole conținând aceeași cantitate din același produs, ambalate individual, indicarea cantității nete se face prin menționarea cantității nete conținute de un ambalaj individual și a numărului total al acestora. Aceste mențiuni nu sunt obligatorii atunci când numărul total de ambalaje individuale poate fi numărat cu ușurință din exterior și atunci când cel puțin o indicație privind cantitatea netă individuală poate fi citită clar din exteriorul produsului.

c) În cazul unui ambalaj în care sunt introduse două sau mai multe produse ambalate individual, care nu sunt considerate unități de vânzare, indicarea cantității nete se face prin menționarea cantității nete totale și a numărului total de ambalaje individuale.

(3) a) În cazul alimentelor solide livrate în mediu lichid se indică pe etichetă și masa netă a componentei solide.

b) Prin mediu lichid se înțelege: apă, soluții apoase de săruri, saramură, soluții apoase de acizi alimentari, oțet, soluții apoase de zahăr sau înlocuitori, sucuri de fructe sau de legume, în cazul fructelor sau legumelor.

c) Substanțele care se constituie ca mediu lichid pot fi singure sau în amestec, ca atare ori congelate, cu condiția ca acestea să fie numai un element auxiliar al componentei solide și astfel să nu reprezinte un factor de decizie pentru cumpărător.

(4) Indicarea cantității nete nu este obligatorie pentru:

a) alimentele vândute cu bucata, cu condiția ca numărul de articole să poată fi văzut cu claritate și să poată fi numărat cu ușurință din exteriorul produsului; în caz contrar se indică numărul pe etichetă;

b) alimentele care pot înregistra pierderi considerabile de volum sau de masă și care sunt vândute la bucată sau cântărite în prezența cumpărătorului;

c) alimentele a căror cantitate netă este mai mică de 5 grame sau de 5 mililitri; această prevedere nu se aplică condimentelor și plantelor aromatice.

SECȚIUNEA a V-a **Data durabilității minime/termenul de valabilitate, condiții de păstrare, de conservare și de folosire**

Art. 10. - (1) Pe eticheta sau pe ambalajul alimentelor se înscrie de către producător data durabilității minime, respectiv data până la care acestea își păstrează caracteristicile specifice în condiții de depozitare corespunzătoare.

(2) Data va fi precedată de mențiunea:

- "A se consuma, de preferință, înainte de ...", dacă în dată este inclusă ziua; sau
- "A se consuma, de preferință, până la sfârșitul ...", dacă se indică luna și anul sau numai anul.

(3) Mențiunile prevăzute la alin. (2) sunt însoțite fie de dată, fie de indicarea locului în care aceasta este înscrisă pe etichetă sau ambalaj. Mențiunile sunt completate, după caz, cu indicarea condițiilor de păstrare și conservare ce trebuie respectate pe perioada durabilității minimale.

(4) Data se compune din indicarea clară a zilei, lunii și a anului, într-o formă cronologică necodificată; în cazul alimentelor:

- a căror durabilitate este mai mică de 3 luni, este suficient să se indice ziua și luna;
- a căror durabilitate este mai mare de 3 luni, dar mai mică de 18 luni, este suficient să se indice luna și anul;
- a căror durabilitate este mai mare de 18 luni, este suficient să se indice anul.

(5) Se exceptează de la indicarea datei durabilității minimale produsele menționate în anexa nr. 1b).

Art. 11. - (1) Pentru produsele care din punct de vedere microbiologic au un grad ridicat de perisabilitate și sunt susceptibile ca după un timp scurt să prezinte un pericol imediat pentru sănătatea consumatorului data durabilității minimale este înlocuită de data limită de consum. Data înscrisă de producător este precedată de mențiunea "expiră la data de ...", indicându-se în ordine ziua, luna și eventual anul, în formă necodificată.

(2) Mențiunea prevăzută la alin. (1) este însoțită fie de dată, fie de indicarea locului în care aceasta este înscrisă pe etichetă sau pe ambalaj.

(3) Mențiunea cuprinsă în alin. (1) se completează cu indicarea condițiilor de depozitare ce trebuie respectate.

Art. 12. - (1) Informațiile privind modul de preparare a alimentelor se indică în așa fel încât să permită utilizarea corectă a acestora.

(2) Pentru anumite alimente, în cazul în care producătorul nu stabilește instrucțiuni precise de utilizare, acestea pot fi impuse prin acte normative specifice.

SECȚIUNEA a VI-a **Concentrația alcoolică**

Art. 13. - (1) Prezenta secțiune se referă la indicarea concentrației alcoolice în volum pe etichetele băuturilor ce conțin alcool mai mult de 1,2% în volum, exceptându-se cele prevăzute la pozițiile tarifare 22.04 și 22.05 din Tariful vamal de import al României.

(2) Concentrația alcoolică se exprimă în procente de volum, la temperatura de referință de 20°C; valoarea concentrației alcoolice se înscrie în cifre cu cel mult o zecimală urmată de simbolul "% vol." și poate fi precedată de cuvântul "alcool" sau de abrevierea "alc."

(3) Toleranțele pozitive și negative, exprimate în valoare absolută, permise la indicarea concentrației alcoolice, raportată în procente de volum, sunt următoarele:

a) Bere cu concentrația alcoolică mai mică de 5,5% inclusiv	0,5% vol.
b) Băuturi nespumoase obținute din struguri și incluse în poziția tarifară 2206.00 din Tariful vamal de import al României	
c) Bere cu concentrația alcoolică ce depășește 5,5%	1% vol.
d) Băuturi spumoase obținute din struguri și incluse în poziția tarifară 2206.00 din Tariful vamal de import al României	
e) Diverse tipuri de cidru, cidru din pere, vinuri din fructe și alte sortimente de vinuri obținute din fructe, altele decât struguri, fie că sunt spumoase sau spumante	
f) Băuturi pe bază de miere fermentată	
g) Băuturi ce conțin fructe macerate sau părți de plante	1,5% vol.
h) Alte băuturi	0,3% vol.

(4) Toleranțele stabilite la alin. (3) lit. a)-h) nu exclud aplicarea toleranțelor ce derivă din metoda de analiză utilizată la determinarea concentrației alcoolice.

SECȚIUNEA a VII-a **Dispoziții referitoare la alimente preambalate**

Art. 14. - (1) Pentru alimentele preambalate mențiunile prevăzute la art. 5 se înscriu pe ambalaj sau pe o etichetă atașată de acesta.

(2) Mențiunile prevăzute la art. 5 se înscriu numai pe documentele de însoțire, atunci când alimentele preambalate sunt:

a) comercializate într-o formă intermediară celei de vânzare către consumatorul final și nu fac obiectul vânzării către agenții economici care prepară și furnizează hrană pentru populație;

b) destinate aprovizionării agenților economici care prepară și furnizează hrană pentru populație, supunându-le unor procese de prelucrare.

(3) În cazul produselor prevăzute la alin. (2), pe ambalajul exterior în care acestea sunt prezentate spre comercializare se înscriu elementele prevăzute la art. 5 lit. a), e) și g) și, după caz, cele prevăzute la art. 11.

(4) Mențiunile prevăzute la art. 5 se înscriu astfel încât să fie ușor de înțeles, sunt marcate vizibil pentru a putea fi văzute cu ușurință, lizibil și într-un mod ce nu permite ștergerea; acestea nu vor fi în nici un fel mascate, nu se inscripționează în locuri obscure sau întrerupte prin inscripții ori imagini.

(5) Mențiunile prevăzute la art. 5 lit. a), d), e) și j) se înscriu în același câmp vizual.

(6) În cazul ambalajelor din sticlă destinate reutilizării, marcate într-un mod ce nu permite ștergerea, precum și al ambalajelor sau recipientelor care nu au nici una dintre fețe cu suprafața mai mare de 10 cm² se înscriu pe etichete doar elementele prevăzute la art. 5 lit. a), d) și e). În acest caz nu se aplică prevederile alin. (5).

SECȚIUNEA a VIII-a

Dispoziții referitoare la alimentele nepreambalate

Art. 15. - (1) Orice aliment nepreambalat, prezentat spre comercializare consumatorilor ori agenților economici care prepară hrană pentru populație, trebuie să aibă înscrise denumirea conform prevederilor art. 5 și data durabilității minime sau data limită de consum. Înscriserea se face pe produs, pe un afiș, anunț sau în orice altă formă fără risc de confuzie.

(2) Se exceptează de la indicarea datei durabilității minime alimentele cuprinse în anexa nr. 1b).

SECȚIUNEA a IX-a

Indicarea lotului

Art. 16. - (1) Alimentele nu pot fi comercializate dacă nu sunt însoțite de o indicație care să permită identificarea lotului din care fac parte.

(2) Indicarea lotului nu este obligatorie pentru următoarele alimente sau în următoarele condiții:

a) produse agricole care în momentul transferării din spațiul de depozitare sunt vândute sau livrate de la producător la unități în scopul depozitării temporare, condiționării sau ambalării, dirijate către organizații de producători ori achiziționate în vederea introducerii imediate într-un sistem de pregătire operațională sau de transformare;

b) atunci când la locurile de vânzare către consumatorul final alimentele nepreambalate sunt ambalate la cererea consumatorului sau preambalate în vederea vânzării imediate;

c) pentru ambalajele și recipientele a căror față mare are o suprafață mai mică de 10 cm²;

d) porțiile individuale de înghețată; în acest caz indicarea lotului de fabricație se face pe ambalajul colectiv;

e) atunci când data durabilității minime sau termenul de valabilitate este indicat prin menționarea clară și necodificată cel puțin a zilei și lunii, în această ordine.

(3) Răspunderea în ceea ce privește stabilirea și înscrierea lotului revine, după caz, producătorului sau ambalatorului ori agentului economic înregistrat în România, care comercializează pentru prima oară produsul.

(4) Indicarea lotului este precedată de litera L, cu excepția cazurilor în care aceasta se distinge cu claritate față de alte indicații de pe etichetă.

(5) În cazul alimentelor preambalate indicarea lotului conform alin. (4) se face pe ambalaj sau pe eticheta atașată de acesta; în cazul alimentelor nepreambalate această indicație apare pe ambalaj sau pe container ori, în lipsa acestora, pe documentele comerciale însoțitoare.

(6) Înscriserea lotului se face în așa fel încât să poată fi văzută cu ușurință, să poată fi citită cu claritate și să nu permită ștergerea.

CAPITOLUL III

Dispoziții finale

Art. 17. - În cazul alimentelor comercializate în ambalaje atractive, precum figurinele sau suvenirurile, se înscriu elementele prevăzute la art. 5 lit. a), d) și g).

Art. 18. - (1) Etichetarea trebuie să includă una sau mai multe mențiuni suplimentare pentru următoarele categorii de alimente:

Nr. Crt.	Categoriile de alimente	Mențiuni
1	Alimente la care durabilitatea a fost prelungită cu ajutorul gazelor avizate sanitar	"Ambalat în atmosferă protectoare"
2	Alimente care conțin unul sau mai mulți îndulcitori autorizați	"Cu îndulcitor/îndulcitori" Această mențiune va însoți denumirea sub care este vândut produsul, conform art. 6
3	Alimente care conțin atât adaosuri de zahăr sau zaharuri, cât și unul sau mai mulți îndulcitori autorizați	"Cu zahăr/zaharuri și îndulcitor/îndulcitori" Această mențiune va însoți denumirea sub care este vândut produsul conform art. 6
4	Alimente ce conțin aspartam	"Conține o sursă de fenilalanină"
5	Alimente ce conțin mai mult de 10% polioli adăugați	"Consumul în exces poate produce efecte laxative"
6	Produsele zaharoase/produsele de cofetărie sau băuturile care conțin acid glicirizinic sau sarea sa de amoniu ca urmare a adăugării substanțelor de acest fel sau de lemn dulce Glycyrrhiza glabra, cu o concentrație egală sau mare de 100 mg/kg sau 10 mg/l	"Conține lemn dulce" este adăugat exact după lista ingredientelor cu excepția cazului în care termenul "lemn dulce" figurează deja în lista ingredientelor sau în denumirea sub care se vinde produsul. În absența listei ingredientelor mențiunea figurează în apropierea denumirii sub care se vinde produsul.
7	Produsele zaharoase/produsele de cofetărie care conțin acid glicirizinic sau sarea sa de amoniu ca urmare a adăugării de substanțe de acest fel sau de lemn dulce Glycyrrhiza glabra, cu o concentrație egală sau mai mare de 4 g/kg	Mențiunea următoare trebuie să fie înscrisă după lista ingredientelor: "conținut lemn dulce - persoanele suferinde de hipertensiune trebuie să evite consumul excesiv". În absența listei ingredientelor, mențiunea figurează în apropierea denumirii sub care se vinde produsul.
8	Băuturile care conțin acid glicirizinic sau sarea sa de amoniu ca urmare a adăugării de substanțe de acest fel sau de lemn dulce Glycyrrhiza glabra, cu o concentrație egală sau mai mare de 50 mg/l sau 300 mg/l, în cazul băuturilor conținând mai mult de 1,2% în volume de alcool ^(x) . ^(x) Conținutul se aplică produselor de acest fel propuse gata pentru consum sau reconstituite în conformitate cu instrucțiunile de fabricație.	Mențiunea următoare trebuie să fie înscrisă după lista ingredientelor: "conținut lemn dulce - persoanele suferinde de hipertensiune trebuie să evite consumul excesiv". În absența listei ingredientelor, mențiunea figurează în apropierea denumirii sub care se vinde produsul.

(2) Mențiunile prevăzute la alin. (1) nr. crt. 2 și 3 nu se supun prevederilor art. 8 alin. (1) lit. a) și b).

Art. 19. - Toate mențiunile ce se înscriu pe etichete, prospecte sau, după caz, în documente însoțitoare, în conformitate cu prevederile prezentelor norme metodologice, trebuie să fie redactate în limba română, fără a exclude prezentarea acestora și în alte limbi.

Art. 20. - Prezentele norme metodologice nu restricționează aplicarea actelor normative specifice pentru alimentelor specificate.

Art. 21. - Se interzice modificarea datei durabilității minimale sau a termenului de valabilitate înscris prin etichetarea originală.

Art. 22. - (1) Se interzice utilizarea în etichetare, afișarea în vecinătatea alimentelor sau înscrierea în documentele însoțitoare ori în prospectele de prezentare a denumirilor, indicațiilor, reprezentărilor, semnelor și a oricăror alte forme de prezentare de natură să inducă în eroare consumatorul, în special în ceea ce privește calitatea, originea sau proveniența alimentului.

(2) Ilustrarea de fructe, legume și/sau porțiuni vegetale și/sau orice alte ingrediente pe etichete, ambalaje de prezentare, cataloage sau prin publicitate nu este permisă decât în cazul în care fructele sau părți din fruct - suc de fructe, pulpă de fruct, legumele și/sau porțiuni vegetale și/sau orice alte ingrediente apar în denumirea sub care se vinde produsul și sunt înscrise în lista cuprinzând ingredientele, urmate de cantitatea acestora exprimată în procente. În cazul utilizării la fabricarea alimentelor numai a aromelor se interzic ilustrarea, desenarea sau orice alte forme de reprezentare a fructelor, legumelor și/sau a porțiunilor vegetale și/sau a oricăror alte ingrediente.

Art. 22¹. - (1) În cazul băuturilor care sunt destinate consumului uman, ca atare, fără alte modificări, sau după reconstituirea din produse concentrate ori uscate, care conțin cofeină, din orice sursă, în proporție mai mare de 150 mg/l, următoarea mențiune trebuie să figureze pe etichete în același câmp vizual cu denumirea sub care se vinde produsul: "Conținut ridicat de cofeină". După această mențiune se înscrie între paranteze conținutul de cofeină exprimat în mg/100 ml.

(2) Prevederile alin. (1) nu se aplică băuturilor pe bază de cafea, ceai sau extract de cafea ori de ceai în cazul în care denumirea sub care se vinde produsul include termenul "cafea" sau "ceai".

Art. 23. - Anexele nr. 1a) - 1e) fac parte integrantă din prezentele norme metodologice.

ANEXA Nr. 1a) la normele metodologice

Mențiuni suplimentare de etichetare pe grupe de produse

Prevederile art. 5 lit. a)-l) din anexa nr. 1 vor fi completate cu mențiunile specifice fiecărei grupe de produse, după cum urmează:

1. Abrogat

2. Sortimentele de lapte concentrat sau praf

a) în cazul produselor: lapte concentrat neîndulcit, lapte concentrat îndulcit, lapte normalizat concentrat neîndulcit, lapte normalizat concentrat îndulcit, lapte smântânit concentrat îndulcit, lapte smântânit concentrat neîndulcit:

- mențiunea "tratată la temperatură ultraînaltă (UHT)" sau "tratată la temperatură ultraînaltă", dacă acestea au fost supuse la un astfel de tratament și ambalate aseptice;

- conținutul de grăsime, exprimat în procente;

- conținutul de substanță uscată, exprimat în procente;

- recomandări privind modul de utilizare și condițiile de diluție;

b) în cazul sortimentelor de lapte praf:

- mențiunea "produs instant" - pentru produsele cu solubilitate instantanee;

- conținutul de grăsime, exprimat în procente;

- conținutul de substanță uscată, exprimat în procente;

- recomandări privind metoda de reconstituire și diluare, precum și conținutul în grăsime al produsului astfel reconstituit.

3. Produse lactate acide (iaurt, smântână, lapte bătut, kefir, sana)

- conținutul de grăsime, exprimat în procente pentru fiecare tip de produs.

4. Brânzeturi

Pentru diferite tipuri de sortimente din această grupă: brânzeturi proaspete, maturate, topite, fermentate, aromatizate:

a) conținutul de grăsime raportat la substanța uscată, exprimat în procente;

b) procedeul de tratament termic la care au fost supuse materiile prime sau produsele finite (pasteurizare, topire, afumare);

c) o mențiune precum "pe bază de lapte crud", dacă s-a utilizat numai lapte crud pentru fabricare;

d) în cazul brânzeturilor aromatizate, menționarea aromatizantului adăugat.

5. Abrogat

6. Abrogat

7. Carne și produse din carne

a) menționarea speciilor de animale de la care provine carnea (inclusiv organele);

b) denumirea speciei pentru pește, crustacee, moluște;

c) menționarea procedurilor de fabricație sau natura tratamentelor utilizate, ca de exemplu:

- produs pe bază de carne tocată;

- produs crud-uscat;

- produs afumat;

- produs sărat;

- cârnați proaspeți pentru fript, prăjit;

- preparate din carne proaspete (fierte);

- preparate din carne fierte și afumate;

- preparate din carne crude și afumate;

- preparate din carne fierte, afumate și uscate;
- preparate din carne fierte și dublu afumate;
- preparate din carne prelucrate prin coacere;
- produs pasteurizat (semiconserva tratată termic la o temperatură mai mică de 100°C);
- produs refrigerat;
- produs congelat;
- semipreparate culinare (pentru produsele netratate termic);
- produs pe bază de pește..., cu specificarea speciei și a tratamentului termic la care a fost supus (pasteurizare, sterilizare, prăjire, afumare);

- produs sterilizat;

- produs obținut prin injectare;

d) informația privind specia de animale nu este necesară pentru produsele pe bază de carne alcătuite numai din carne de bovină, porcină, și nici atunci când este utilizată denumirea lor tradițională. Dacă una dintre cele două specii este menționată în denumirea sub care este vândut alimentul, proporția de carne trebuie să fie mai mare de 50% din compoziție;

e) nu este necesară menționarea speciei de animale pentru slănină, șorici, sânge, plasmă;

f) menționarea tipului de membrană utilizat:

- membrane naturale;

- membrane artificiale comestibile;

- membrane artificiale necomestibile;

g) extractul și supa de carne care nu provin din carne de bovină trebuie să poarte indicația privind carnea utilizată (de exemplu, extract din carne de porc).

8. Abrogat

9. Abrogat

10. Abrogat

11. Abrogat

12. Abrogat

13. Abrogat

14. Abrogat

15. Cafea, derivați din cafea

a) menționarea denumirii varietăților de cafea, în cazul comercializării acesteia sub formă verde sau prăjită, în vrac;

b) în cazul în care conținutul de cafeină este sub 0,1%, raportat la substanța uscată, se înscrie mențiunea "cafea decafeinizată";

c) se interzice comercializarea sub denumirea de "cafea" a amestecurilor de cafea cu substituenți ai acesteia;

d) în cazul amestecurilor de cafea cu substituenți de cafea se indică substituenții utilizați și procentul de cafea din amestec.

16. Abrogat

17. Abrogat

18. Abrogat

19. Abrogat

20. Abrogat

21. Ape îmbuteliate, altele decât apa minerală și apa de izvor

a) se înscripționează cu denumirea "apă de masă gazoasă" sau "apă de masă carbogazoasă" apa potabilă la care s-a adăugat dioxid de carbon alimentar;

b) se înscripționează cu denumirea "apă de masă mineralizată artificial" apa potabilă la care s-au adăugat săruri minerale. Acestea se înscriu în lista cuprinzând ingredientele în ordinea descrescătoare a importanței lor cantitative în momentul introducerii în fabricație.

În cazul în care produsul conține dioxid de carbon alimentar, denumirea sub care se vinde produsul se completează cu mențiunea "carbogazoasă".

Cele trei cuvinte "apă mineralizată artificial" se înscriu unele lângă altele, cu caractere de aceeași mărime și cu aceeași culoare.

În cazurile menționate la lit. a) și b) eticheta nu va conține referiri, semne sau figuri care să creeze confuzii de orice fel cu apa minerală naturală, să inducă în eroare consumatorul asupra localizării geografice a apei, să îi atribuie apei efecte sau recomandări terapeutice ori să facă precizări asupra compoziției chimice a acesteia.

22. Informațiile prevăzute la art. 5 din anexa nr. 1 se completează, după caz:

- în cazul alimentelor congelate, cu mențiunile "produs congelat" și "a nu se recongela după decongelare".

**ANEXA Nr. 1b)
la normele metodologice**

**Lista
cuprinzând alimentele scutite de indicarea datei durabilității minime**

1. Fructele și legumele proaspete, incluzând cartofii, care nu au făcut obiectul unei curățări, tăieri sau altor tratamente similare. Această derogare nu se aplică semințelor pentru germinație și produselor similare.
2. Vinuri, vinuri spumoase, vinuri spumante, vinuri licoroase, vinuri aromatizate și produse similare obținute din fructe, altele decât struguri
3. Băuturile conținând 10% sau mai mult în volum alcool
4. Băuturi răcoritoare, sucuri de fructe, nectaruri din fructe și băuturi alcoolice în recipiente individuale mai mari de 5 l, destinate agenților economici care prepară și furnizează hrană pentru populație
5. Pâinea, produsele de panificație, patiserie și de cofetărie, care prin natura lor sunt consumate în 24 de ore de la fabricare
6. Oțetul de fermentație
7. Sarea de bucătărie
8. Zahărul solid
9. Produsele zaharoase care sunt alcătuite aproape în totalitate din zahăr aromatizat și/sau colorat
10. Guma de mestecat și produsele similare de mestecat
11. Porțiile individuale de înghețată.

**ANEXA Nr. 1c)
la normele metodologice**

**Lista
cuprinzând alimentele scutite de obligația indicării ingredientelor**

1. Fructele și legumele proaspete, inclusiv cartofii, care nu au făcut obiectul unei curățări, tăieri sau altor tratamente similare
2. Apele carbogazoase în a căror denumire apare această caracteristică
3. Oțetul de fermentație care provine în mod exclusiv dintr-un singur produs de bază și care nu a suferit adăugarea nici unui alt ingredient
4. Brânzeturi, untul, laptele și smântâna fermentată, în măsura în care nu au suferit decât adăugări de produse lactate, enzime și culturi de microorganisme necesare fabricării sau de sare, în cazul brânzeturilor, altele decât cea proaspătă sau topită
5. Produsul constituit dintr-un singur ingredient, atunci când:
 - a) denumirea comercială a acestuia este identică cu cea a ingredientului; sau
 - b) denumirea comercială permite identificarea clară a naturii ingredientului.

**ANEXA Nr. 1d)
la normele metodologice**

**Lista
cuprinzând ingredientele care trebuie să fie înscrise cu denumirea
categoriei lor, urmată de numele specific sau de codul numeric C.E.**

1. Colorant
2. Conservant
3. Antioxidant
4. Emulsificator
5. Agent de îngroșare
6. Gelifiant
7. Stabilizator
8. Potențiator de aromă
9. Corector de aciditate

10. Acidifiant
11. Antiaglomerant
12. Amidon modificat*)
13. Îndulcitor
14. Agent de afânare
15. Antispumant
16. Agent de glazurare
17. Săruri de topire**)
18. Ameliorator (de făină)
19. Agent de întărire
20. Agent de umezire
21. Agent de încărcare
22. Gaz de propulsare

*) Indicarea numelui specific sau a codului numeric nu este obligatorie.

***) Se indică numai în cazul brânzeturilor topite și al produselor pe bază de brânză topită.

ANEXA Nr. 1e)
la normele metodologice

Lista
cuprinzând categoriile de ingrediente pentru care numele specific poate fi înlocuit cu denumirea categoriei

Ingrediente	Denumirea
Uleiuri rafinate, altele decât uleiul de măsline	"Ulei" urmat de: <ul style="list-style-type: none"> - mențiunea "vegetal" sau "animal", după caz; sau - indicarea originii sale specifice vegetale sau animale; - mențiunea "hidrogenat" trebuie să însoțească indicarea unui ulei hidrogenat
Grăsimi rafinate	"Grăsimi" urmat de: <ul style="list-style-type: none"> - mențiunea "vegetale" sau "animale", după caz; sau - indicarea originii sale specifice vegetale sau animale; - mențiunea "hidrogenat" trebuie să însoțească indicarea unei grăsimi hidrogenate
Amestecuri de făină provenită din două sau din mai multe cereale	"Făină" urmată de enumerarea cerealelor din care aceasta a fost obținută, în ordinea descrescătoare a proporției lor în compoziție
Amidonuri și amidonuri modificate prin procedee fizice sau enzimatic	"Amidon"
Toate speciile de pește, acolo unde acesta constituie un ingredient al altui aliment, cu mențiunea că denumirea și prezentarea alimentului nu se referă la o specie anumită de pește	"Pește"
Toate sortimentele de brânzeturi, atunci când acestea sau un amestec de brânzeturi constituie un ingredient al altui aliment, cu mențiunea că denumirea și prezentarea alimentului nu se referă la un anumit sortiment de brânză	"Brânză"
Condimentele nedepășind 2% din compoziția alimentului	"Condiment(e)" sau "Amestec de condimente"
Toate plantele sau părți din plante aromatice nedepășind 2% din compoziția alimentului	"Plante aromatice" sau "Amestecuri de plante aromatice"

ANEXA Nr. 1f)

**Lista
ingredientelor alimentare și a substanțelor provizoriu
excluse din anexa nr. 1f)**

Ingrediente	Produse provizoriu excluse din această cauză
Cereale care conțin gluten	Siroपुरi de glucoză pe bază de grâu conținând dextroză*)
	Maltodextrine pe bază de grâu*)
	Siroपुरi de glucoză pe bază de orz
	Cereale utilizate în distilate pentru băuturi spirtoase
Oua	Lysozym (produs obținut din ouă) utilizat în vin
	Albumină (produs obținut din ouă) utilizată ca stabilizator pentru vin și cidru
Pește	Gelatina de pește utilizată ca suport pentru vitamine sau preparate carotenoidice și arome
	Gelatina de pește sau clei de pește utilizate ca stabilizatori pentru bere, cidru și vin
Soia	Ulei și grăsimi de soia complet rafinate*)
	Amestec natural de tocoferoli (E 306), tocoferol D-alfa natural, acetat de tocoferol natural, succinat de tocoferol D-alfa natural obținuți din soia
	Fitosteroli și esteri de fitosteroli derivați din uleiuri vegetale de soia
	Ester de stanol vegetal produs din steroli obținuți din uleiuri vegetale din soia
Lapte	Zer utilizat în distilate pentru băuturi spirtoase
	Lactitol
	Produse din lapte (caseină) utilizate ca stabilizatori la fabricarea vinului și a cidrului
Fructe în coajă	Fructe în coajă utilizate în distilatele pentru băuturi spirtoase
	Fructe în coajă (migdale, nuci) utilizate (ca aromă) în băuturi spirtoase
Țelină	Ulei de frunze de țelină și semințe
	Oleozine din semințe de țelină
Muștar	Ulei de muștar
	Ulei de semințe de muștar
	Oleozine din semințe de muștar

*) Și produse care rezultă din acestea, în măsura în care procesul pe care l-au suferit nu este probabil să crească nivelul de alergenitate stabilit de EFSA (European Food Safety Authority) pentru produsul relevant din care provine.

ANEXA Nr. 2

Norme metodologice privind etichetarea nutrițională a alimentelor

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. - (1) Prezentele norme metodologice reglementează modul de etichetare nutrițională atât a alimentelor livrate ca atare consumatorului final, cât și a celor destinate aprovizionării restaurantelor, spitalelor, cantinelor și altor agenți economici care prepară și furnizează hrană pentru populație.

(2) Prevederile prezentelor norme metodologice nu se aplică următoarelor produse:

- a) ape minerale naturale sau alte ape destinate consumului uman;
- b) integratori dietetici/suplimente alimentare.

(3) Prezentele norme metodologice nu exclud aplicarea reglementărilor privind etichetarea alimentelor destinate utilizărilor nutriționale speciale.

(4) În sensul prezentelor norme metodologice, următorii termeni se definesc astfel:

a) *etichetare nutrițională* - orice informație care apare pe etichete și se referă la:

a1) valoarea energetică; și

a2) următoarele substanțe nutritive: proteine, glucide-zaharuri, lipide, fibre, sodiu, vitaminele și mineralele prezente în cantități semnificative, conform tabelului care face parte integrantă din prezentele norme metodologice;

b) *mențiune nutrițională* - orice reprezentare sau orice mesaj publicitar care specifică, sugerează sau induce faptul că alimentul are anumite proprietăți nutriționale datorate valorii energetice/calorice pe care acesta o furnizează, o furnizează la o valoare scăzută sau crescută ori nu o furnizează și/sau datorită substanțelor sale nutritive pe care acesta le conține, le conține în proporție scăzută sau crescută ori nu le conține. Înscrierea unor elemente referitoare la calitatea sau cantitatea unei substanțe nutritive nu reprezintă o mențiune nutrițională dacă acest lucru este stabilit prin reglementări specifice;

c) *proteine* - conținutul de proteină calculat cu formula: proteină = azot total Kjeldahl x 6,25;

d) *glucide* - toate glucidele metabolizate de organismul uman și care includ polioli;

e) *zaharuri* - toate monozaharidele și dizaharidele prezente în alimente, excluzând polioli;

f) *lipide* - lipidele totale, inclusiv fosfolipidele;

g) *acizi grași saturați* - acizii grași fără dublă legătură;

h) *acizi grași mononesaturați* - acizii grași cu o dublă legătură în poziție cis;

i) *acizi grași polinesaturați* - acizii grași cu duble legături întrerupte în poziție cis, cismetilenice;

j) *valoare medie* - valoarea care reprezintă cel mai bine cantitatea de substanțe nutritive pe care o conține un aliment dat, față de variațiile acestora în funcție de sezon, obiceiuri de consum și alți factori care pot induce modificări ale valorii efective.

CAPITOLUL II

Dispoziții privind etichetarea nutrițională a alimentelor

Art. 2. - (1) Etichetarea nutrițională este opțională cu excepția prevederilor alin. (2).

(2) Etichetarea nutrițională este obligatorie atunci când la prezentarea sau la publicitatea produsului, cu excepția campaniilor publicitare colective, apare pe etichetă o mențiune nutrițională.

Art. 3. - Singurele mențiuni nutriționale permise sunt cele care se referă la valoarea energetică, la substanțele nutritive menționate la art. 1 alin. (4) lit. a)a2) și la substanțele care aparțin sau care sunt componentele uneia dintre categoriile acestor substanțe nutritive.

Art. 4. - (1) Informațiile furnizate consumatorilor prin etichetarea nutrițională, prevăzute la art. 1 alin. (4) lit. a), se grupează, după caz, în grupa 1 sau 2, în următoarea ordine:

Grupa 1:

a) valoarea energetică;

b) cantitățile de proteine, glucide și lipide.

Grupa 2:

a) valoarea energetică;

b) cantitățile de proteine, glucide, zaharuri, lipide, acizi grași saturați, fibre și sodiu.

(2) Informațiile furnizate sub forma unei mențiuni nutriționale referitoare la zaharuri, acizi grași saturați, fibre sau sodiu se prezintă în conformitate cu grupa 2.

(3) Etichetarea nutrițională poate include, de asemenea, cantitățile din una sau mai multe dintre următoarele substanțe: amidon, poliooli, acizi grași mononesaturați, acizi grași polinesaturați, colesterol și oricare dintre mineralele sau vitaminele prezente în aliment în cantități semnificative, astfel cum sunt menționate în tabelul care face parte integrantă din prezentele norme metodologice.

(4) Înscrierea substanțelor care aparțin sau sunt componentele uneia dintre categoriile de substanțe nutritive menționate la alin. (1) și (3) este obligatorie atunci când se face o mențiune nutrițională. În cazul în care se înscrie cantitatea de acizi grași polinesaturați și/sau mononesaturați și/sau aportul de colesterol, se înscrie și cantitatea de acizi grași saturați. În acest caz declararea acizilor grași nu se consideră o mențiune nutrițională în înțelesul alin. (2).

Art. 5. - Valoarea energetică declarată se calculează utilizându-se următorii factori de echivalență:

a) glucide, cu excepția poliolor	4 kcal/g	= 17 kJ/g
b) polioli	2,4 kcal/g	= 10 kJ/g
c) proteine	4 kcal/g	= 17 kJ/g
d) lipide	9 kcal/g	= 37 kJ/g
e) alcool etilic-etanol	7 kcal/g	= 29 kJ/g
f) acid organic	3 kcal/g	= 13 kJ/g.
g) salatrium	6 kcal/g	= 25 kJ/g.

Art. 6. - (1) Declararea valorii energetice și a proporției substanțelor nutritive sau a componentelor acestora se face cantitativ. Unitățile de măsură utilizate sunt următoarele:

- valoarea energetică - kJ și kcal;
- proteine - grame (g);
- glucide - grame (g);
- lipide - grame (g);
- fibre - grame (g);
- sodiu - grame (g);
- colesterol - miligrame (mg);
- vitamine și minerale - unitățile de măsură specificate în tabel.

(2) Informația menționată la alin. (1) se exprimă la 100 g sau la 100 ml.

(3) Informația prevăzută la alin. (1) poate fi, de asemenea, exprimată pe etichetă raportat la rație sau la porție, cu condiția menționării pe ambalaj a numărului de porții conținute.

(4) Cantitățile menționate sunt acelea care caracterizează alimentul sub forma în care este vândut. Această informație se poate referi și la alimentul preparat, cu condiția menționării instrucțiunilor de preparare, iar informația să se refere la alimentul preparat pentru consum.

(5) Informația referitoare la vitamine și minerale, pentru cantitățile specificate la alin. (2), trebuie, de asemenea, exprimată în procente din doza zilnică recomandată (DZR) prevăzută în tabel.

(6) În cazul vitaminelor și mineralelor procentul din doza zilnică recomandată (DZR) poate fi înscris și sub formă grafică.

(7) La declararea cantității de zaharuri și/sau polioli și/sau amidon, imediat după cantitatea totală de glucide exprimată în grame se înscriu cantitățile de zaharuri, polioli și amidon, exprimate în grame.

(8) La declararea cantității și/sau tipului de acid gras și/sau valorii colesterolului, imediat după cantitatea totală de lipide exprimată în grame se înscriu cantitățile de lipide saturate, mononesaturate, polinesaturate, exprimate în grame, și cea de colesterol exprimată în miligrame.

(9) Valorile declarate sunt, după caz, valori medii, care se bazează pe următorii factori:

- analiza alimentului făcută de producător;
- un calcul făcut cu ajutorul valorilor medii cunoscute sau reale ale ingredientelor utilizate;
- un calcul obținut cu datele stabilite și general acceptate.

Art. 7. - Dispozițiile privind etichetarea nutrițională prevăzute în prezentul capitol, se aplică și în cazul alimentelor nepreambalate - vrac - oferite consumatorului final sau destinate aprovizionării agenților economici care prepară și furnizează hrană pentru populație și al alimentelor ambalate la punctul de vânzare la cererea consumatorului sau preambalate în scopul vânzării lor imediate; înscrierea informațiilor nutriționale se face pe produs pe un afiș, anunț sau în orice altă formă fără risc de confuzie.

CAPITOLUL III Dispoziții finale

Art. 8. - (1) Prin etichetarea nutrițională informația se prezintă grupat, în același loc, sub formă de tabel, cu numerele aliniat, dacă spațiul o permite; acolo unde spațiul nu permite, informația se prezintă în formă liniară. Informația se înscrie într-un loc vizibil, cu caractere lizibile și într-o formă ce nu permite ștergerea.

(2) Prin etichetarea nutrițională informația se înscrie într-o exprimare ușor de înțeles de cumpărător, dacă nu au fost luate alte măsuri în scopul buneii informări a acestuia. Informația se înscrie în limba română, indiferent de țara producătoare a alimentului, fără a impune restricții cu privire la posibilitatea indicării acesteia și în alte limbi.

Art. 9. - Prevederile prezentelor norme metodologice completează în mod corespunzător Normele metodologice privind etichetarea alimentelor, prevăzute în anexa nr. 1.

TABEL

Vitaminele și mineralele care pot fi înscrise pe etichete și doza zilnică recomandată din acestea (DZR)

Vitamina A μg	800
Vitamina E mg	10
Vitamina C mg	60
Tiamină mg B ₁	1.4
Riboflavină mg B ₂	1.6
Niacină mg pp	18
Vitamina B ₆ mg	2
Acid folic μg	200
Vitamina D μg	5
Vitamina B ₁₂ μg	1
Biotină mg	0.15
Acid pantotenic mg	6
Calciu mg	800
Fosfor mg	800
Fier mg	14
Magneziu mg	300
Zinc mg	15
Iod μg	150

NOTĂ:

Se consideră vitamine și minerale în cantități semnificative numai cele a căror cantitate reprezintă minimum 15% din doza zilnică recomandată (DZR) menționată în tabel, furnizată de 100 g sau 100 ml ori per pachet dacă pachetul conține o singură porție.

ANEXA Nr. 3

Norme metodologice privind informațiile suplimentare care se indică obligatoriu prin etichetare în cazul alimentelor obținute din organisme modificate genetic sau care conțin aditivi și arome modificate genetic ori obținute din organisme modificate genetic

CAPITOLUL I Alimente obținute din organisme modificate genetic

SECȚIUNEA I Dispoziții generale

Art. 1. - (1) Prevederile prezentului capitol se aplică alimentelor și ingredientelor alimentare, denumite în continuare alimente specificate, ce se livrează ca atare consumatorului final sau agenților economici care prestează servicii de preparare și furnizare a hranei pentru populație și care au fost obținute în totalitate sau în parte din:

- a) semințe de soia modificate genetic (Glicina max. L), cu toleranță crescută la erbicidul glifosat;
- b) porumb modificat genetic (Zea mays L), cu toleranță crescută la erbicidul glufosinat de amoniu.

(2) Prevederile prezentului capitol nu se aplică aditivilor alimentari, aromelor utilizate în alimente sau solvenților de extracție utilizați la obținerea alimentelor.

SECȚIUNEA a II-a Dispoziții privind etichetarea alimentelor și ingredientelor alimentare care au fost obținute din organisme modificate genetic

Art. 2. - (1) Cerințele specifice suplimentare de etichetare a alimentelor specificate sunt următoarele:

a) atunci când alimentul este compus din mai mult de un ingredient, expresia "produs din soia modificată genetic" sau "produs din porumb modificat genetic", după caz, se înscrie în lista cuprinzând ingredientele, între paranteze, imediat după denumirea ingredientului respectiv. După caz, aceste expresii pot apărea în cadrul unei note de subsol la lista cuprinzând ingredientele, dispusă vizibil, la care se face trimitere prin intermediul unui asterisc (*) înscris lângă ingredientul respectiv. Când un ingredient este deja menționat ca fiind produs din soia sau porumb, expresia "produs din organism modificat genetic" poate fi prescurtată "modificat genetic"; dacă forma prescurtată a exprimării este utilizată sub formă de notă de subsol la lista cuprinzând ingredientele, asteriscul se atașează direct cuvântului "soia" sau "porumb". Când ambele expresii sunt utilizate sub formă de notă de subsol la lista cuprinzând ingredientele, acestea se înscriu cu caractere de cel puțin aceeași mărime cu a celor din această listă;

b) în cazul produselor pentru care nu există nici o listă cuprinzând ingredientele, expresia "produs din soia modificată genetic" sau "produs din porumb modificat genetic", după caz, se înscrie clar pe eticheta alimentului;

c) dacă un ingredient este desemnat prin denumirea categoriei, conform reglementărilor în vigoare privind etichetarea alimentelor, acea denumire se completează cu expresia "conține*" produs din soia modificată genetic/porumb modificat genetic";

d) dacă un ingredient este component al unui ingredient compus și provine din alimentele specificate, acesta se menționează pe eticheta produsului finit, cu adăugarea expresiilor prevăzute la lit. b).

(2) Alimentele specificate nu se supun cerințelor suplimentare de etichetare atunci când:

a) proteina și/sau ADN organismelor modificate genetic, menționate la art. 1 alin. (1), nu sunt prezente în ingredientele alimentelor considerate individual ori în alimentul alcătuit dintr-un singur ingredient; sau

b) materialul rezultat din organismele modificate genetic, menționate la art. 1 alin. (1), împreună cu orice material rezultat din alte produse modificate genetic, este prezent în ingredientele alimentului sau în alimentele alcătuite dintr-un singur ingredient în proporție de maximum 1% din ingredientele alimentare considerate individual ori din alimentele alcătuite dintr-un singur ingredient, cu mențiunea că prezența acestuia este accidentală; pentru a stabili dacă prezența acestui material este accidentală agenții economici trebuie să dovedească autorităților competente că au luat măsurile necesare de evitare a utilizării ca sursă a organismelor modificate genetic sau a produselor rezultate din acestea.

*) Ingredientul/ingredientele trebuie specificat/specificate, după caz.

CAPITOLUL II
Alimente și ingrediente alimentare ce conțin aditivi și arome
care au fost modificate genetic sau care au fost produse
din organisme modificate genetic

SECȚIUNEA I
Dispoziții generale

Art. 3. - (1) Prevederile prezentului capitol stabilesc cerințele suplimentare specifice de etichetare a alimentelor și a ingredientelor alimentare, denumite în sensul prezentelor norme metodologice alimente specificate, ce conțin aditivi și/sau arome, conform alin. (2), denumite în continuare aditivi și arome specificate, destinate consumatorilor finali și agenților economici care prestează servicii de preparare și furnizare a hranei pentru populație.

(2) Sunt considerați aditivi și arome specificate:

a) aditivii definiți prin acte normative specifice; și/sau
b) aromele utilizate în alimente, definite prin acte normative specifice, care sunt, conțin sau sunt obținute din organisme modificate genetic, conform Ordonanței Guvernului nr. 49/2000 privind regimul de obținere, testare, utilizare și comercializare a organismelor modificate genetic prin tehnicile biotehnologiei moderne, precum și a produselor rezultate din acestea.

Art. 4. - Etichetarea alimentelor specificate trebuie să furnizeze consumatorului final și agenților economici care prestează servicii de preparare și furnizare a hranei pentru populație, cu respectarea reglementărilor specifice privind etichetarea alimentelor, informații privind:

a) orice fel de caracteristici sau proprietăți ale alimentelor, precum: compoziția, valoarea nutrițională/efectele nutriționale, utilizarea prevăzută pentru aditivi sau arome, în conformitate cu art. 6 alin. (1), ca urmare a faptului că aditivii sau aromele specificate nu mai sunt echivalente cu aditivii sau aromele existente;

b) prezența în aromele și aditivii specificați a materialului ce nu este prezent în aromele sau aditivii echivalenți existenți și care poate afecta sănătatea anumitor segmente de populație;

c) prezența în aromele și aditivii specificați a materialului ce nu este prezent în aromele sau aditivii echivalenți existenți și care ridică probleme etice;

d) prezența unui aditiv sau a unei arome, în conformitate cu prevederile art. 6 alin. (2), care reprezintă sau conține un organism modificat genetic prin tehnici de modificare genetică, a căror listă neexhaustivă este stabilită în partea 1 din anexa nr. 6 la Ordonanța Guvernului nr. 49/2000.

Art. 5. - Aditivii sau aromele specificate sunt considerate ca nefiind echivalente în înțelesul art. 4 lit. a), dacă evaluarea științifică, bazată pe o analiză corespunzătoare a datelor existente, poate demonstra că caracteristicile evaluate sunt diferite în comparație cu aditivii sau aromele tradiționale, având în vedere limitele acceptate ale variațiilor naturale ale acestor caracteristici, în situația în care aditivii sau aromele specificate conțin proteina și/sau ADN rezultate din modificarea genetică.

SECȚIUNEA a II-a
Cerințe suplimentare specifice de etichetare

Art. 6. - (1) Cerințele suplimentare specifice de etichetare cu privire la înscrierea mențiunilor prevăzute la art. 4 lit. a) sunt următoarele: expresia "produs din modificat genetic" se înscrie în lista cuprinzând ingredientele prevăzută de reglementările privind etichetarea alimentelor între paranteze, imediat după indicarea aditivului sau a aromei respective. După caz, această expresie poate apărea într-o notă de subsol la lista cuprinzând ingredientele, dispusă vizibil, legată de aditivul sau de aroma respectivă printr-un asterisc (*). Nota se înscrie cu caractere cel puțin de aceeași mărime cu cea utilizată în lista cuprinzând ingredientele. În cazul alimentelor specificate pentru care nu există o listă cuprinzând ingredientele, această expresie se înscrie cu claritate pe eticheta produsului.

(2) Cerințele suplimentare specifice de etichetare cu privire la înscrierea mențiunilor prevăzute la art. 4 lit. d) sunt următoarele: expresia "modificat genetic" se înscrie în lista cuprinzând ingredientele imediat după indicarea aditivului sau a aromei respective. După caz, această expresie poate apărea într-o notă de subsol la lista cuprinzând ingredientele, dispusă vizibil, legată de aditivul sau de aroma respectivă printr-un asterisc (*). Nota se înscrie cu caractere cel puțin de aceeași mărime cu cea utilizată în lista cuprinzând ingredientele. În cazul alimentelor specificate pentru care nu există o listă cuprinzând ingredientele, această expresie se înscrie clar pe eticheta produsului.

CAPITOLUL III

Dispoziții finale

Art. 7. - Prevederile prezentelor norme metodologice completează în mod corespunzător Normele metodologice privind etichetarea alimentelor, prevăzute în anexa nr. 1.

Asociația Drepturilor Consumatorilor Din România

Telefon : 0314 32 94 38

